

STOPNIOWANIE

PRZYMIOTNIKÓW I PRZYSŁÓWKÓW

Podobnie jak w języku polskim przymiotnik w języku niemieckim może występować w stopniu równym, wyższym i najwyższym.

Stopień równy

W stopniu równym używamy spójników wiążących

- *so ... wie* (tak ... jak),
- *ebenso ... wie* (tak samo ... jak),

np. Anna ist *so* klug *wie* Paula.

Stopień wyższy

Stopień wyższy przymiotnika tworzy się dodając do tematu stopnia równego przyrostek **-er**, (np. Anna ist *eleganter* als Paula.)

przy czym przymiotniki jednosylabowe z samogłoską tematyczną *a, o, u* przeważnie otrzymują przegłos (np. Anna ist *älter* als Paula).

Przymiotniki o zakończeniu **-er, -el** tracą samogłoskę *-e* przed przyrostkiem stopnia wyższego (teuer - teurer).

Przy porównaniu przymiotników w stopniu wyższym używa się spójnika wiążącego **als** (niż).

Stopień najwyższy

Przymiotniki w stopniu najwyższym występują zawsze z rodzajnikiem określonym. Stopień najwyższy przymiotnika tworzy się przez dodanie do stopnia równego przyrostka **-st** lub **-est**. Przyrostek *-est* dodajemy gdy temat przymiotnika kończy się na *-d, -t, -z, -ß, -ss, -sch* oraz na samogłoskę (breit - breitest, neu - neuest).

Przełós występuje tak samo jak w stopniu wyższym.

Przy porównaniu przymiotników w stopniu najwyższym używa się przyimka **von** (z) (np. Anna ist am schnellsten.).

Przykłady

Równy	Wyższy	Najwyższy
schnell	schneller	der, die, das schnellste
billig	billiger	der, die, das billigste
schön	schöner	der, die, das schönste
jung	jünger	der, die, das jüngste
kalt	kälter	der, die, das kälteste
groß	größer	der, die, das größte
Przymiotniki o stopniowaniu nieregularnym		
gut	besser	der, die, das beste
viel	mehr	der, die, das meiste
hoch	höher	der, die, das höchste
nah	näher	der, die, das nächste

Ponieważ większość przymiotników w języku niemieckim może występować w roli przysłówka (np. lang - długi; długo), poniżej przedstawiono także stopniowanie przysłówka. (porównaj też poniżej: nieregularne tworzenie stopnia wyższego i najwyższego od przysłówek).

Stopień wyższy i najwyższy przysłówka w odróżnieniu od stopnia wyższego i najwyższego przymiotnika nie odmieniają się.

stopień równy	stopień wyższy	stopień najwyższy
schnell (przysłówek)	schneller	am schnellsten
schön (przysłówek)	schöner	am schönsten

Przy tworzeniu stopnia wyższego i najwyższego niektóre przymiotniki i przysłówki mają przegłos.

Należą do tej grupy: *alt, dumm, gesund, hart, jung, kalt, klug, krank, kurz, lang, stark, schwach, warm.*

Porównaj:

stopień równy	stopień wyższy	stopień najwyższy
kurz (przysłówek)	kürzer	am kürzesten
der, die, das kurze (przysłówek)	der, die, das kürzere	der, die, das kürzeste
lang (przysłówek)	länger	am längsten
der, die, das lange (przymiotnik)	der, die, das längere	der, die, das längste
ale:		
langsam (przysłówek)	langsamer	am langsamsten (bez przegłosu)
der, die, das langsame (przymiotnik)	der, die, das langsamere	der, die, das langsamste (bez przegłosu)
schmal (przymiotnik)	schmaler	am schmalsten (bez przegłosu)
der, die, das schmale	der, die, das schmalere	der, die, das schmalste (bez przegłosu)

Przy stopniowaniu większości przymiotników i przysłówków zakończonych na *-t, -d, -tz, -sch* lub *-ß* dodajemy dodatkowe *-e*

stopień równy	stopień wyższy	stopień najwyższy
alt (przysłówek)	älter	am ältesten
der, die, das alte (przymiotnik)	der, die, das ältere	der, die, das älteste
breit (przysłówek)	breiter	am breitesten
der, die, das breite (przymiotnik)	der, die, das breitere	der, die, das breiteste
weit (przysłówek)	weiter	am weitesten
der, die, das weite (przymiotnik)	der, die, das weitere	der, die, das weiteste

Nieregularne stopniowanie przymiotnika i przysłówka.

Przy stopniowaniu niektórych przymiotników i przysłówków należy zwrócić uwagę na pewne nieregularności np.:

stopień równy	stopień wyższy	stopień najwyższy
hoch (przysłówek) - wysoko	höher	am höchsten
der, die, das hohe (przymiotnik)	der, die, das höhere	der, die, das höchste

stopień równy	stopień wyższy	stopień najwyższy
nah (przysłówek) - blisko	näher	am nächsten
der, die, das nahe (przymiotnik)	der, die, das nähere	der, die, das nächste

Należy ponadto zwrócić uwagę na **stopniowanie przysłówków i przymiotników zakończonych na -el bądź -er**:

stopień równy	stopień wyższy	stopień najwyższy
---------------	----------------	-------------------

dunkel (przysłówek)	dunkler	am dunkelsten
der, die, das dunkle (przymiotnik)	der, die, das dunklere	der, die, das dunkelste
teuer (przysłówek)	teurer	am teuersten
der, die, das teure	der, die, das teuere	der, die, das teuerste

Nieregularne stopniowanie przysłówków

Niektóre przysłówki tworzą stopień wyższy i najwyższy w sposób nieregularny:

stopień równy	stopień wyższy	stopień najwyższy
gern	lieber	am liebsten
gut	besser	am besten
viel	mehr	am meisten